

Lemvig Kommune

Natur og Miljøafdelingen

Rådhusgade 2

7620 Lemvig

Revurdering af Torngård

Jævnfør LBK 1486 af 4. december 2009

v/Jens Christian Gjøøl Jensen

Torngårdvej 6

Nr. Nissum

7620 Lemvig

Indholdsfortegnelse

DATABLAD.....	3
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	4
1.1. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	6
1.2. AFGØRELSE	6
1.3. IKKE TEKNISK RESUMÉ	7
1.4. PÅBUD OM ÆNDRET DRIFT	8
1.5. VILKÅR MEDDELT VED PÅBUD EFTER HUSDYRLOVENS § 39, JF. LOVENS § 41	9
1.6. OFFENTLIGHED	10
1.7. KLAGEVEJLEDNING.....	12
2. GENERELLE FORHOLD	14
2.1. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	14
2.2. MEDDELELSESPLIKT - ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	14
2.3. RETSBESKYTTELSE.....	14
2.4. REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN.....	14
3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	16
4. HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG HUSDYRGØDNING.....	17
4.1. HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	17
5. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	18
5.1. NATURVURDERING OG AMMONIAKFORDAMPNING	18
5.2. HABITATVURDERING.....	22
6. UDBRINGNINGSAREALER.....	23
6.1. BESKYTTELSESNIVEAU FOR NITRAT TIL OVERFLADEVAND	23
6.2. BESKYTTELSESNIVEAU FOR NITRAT TIL GRUNDVAND	23
6.3. BESKYTTELSESNIVEAU FOR FOSFOR	23
6.4. HABITATVURDERING.....	23
7. PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV- ARTER)	24
8. HUSDYRBRUGETS OPHØR	26
9. EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	26
10. INDKOMNE HØRINGSSVAR	27
11. LITTERATUR.....	28
BILAG.....	29

Datablad

Ejer	Jens Christian Gjøl Jensen Torngårdvej 6 7620 Lemvig
	Tlf.: 97 89 13 71 Mail: torngaardvej6@gmail.com
Bedriftens adresse	Torngårdvej 6, 7620 Lemvig
Husdyrbrugets navn	Torngård
Matrikelnummer	1ø, Pilgård, Nr. Nisum 22a, Den sydlige Del, Nr. Nisum 6e, Den nordlige Del, Nr. Nisum 6a, Den nordlige Del, Nr. Nisum
Virksomhedens art	Svinebrug
CVR-nummer	44 94 22 16
CHR-nummer	56566
P-nummer	1.001.860.678
Kontaktperson	Jens Christian Gjøl Jensen
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

1. Resumé og samlet vurdering

Denne revurdering er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af de påbud, som Lemvig Kommune stiller til indretning og drift af svinebruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er svinebruget kort beskrevet, og der er redegjort for den påvirkning, svinebruget forventes at have på omgivelserne.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at Torngård ved at efterkomme de stillede påbud, fremadrettet vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger på miljøet, herunder uden at medføre væsentlig påvirkning af international beskyttet natur.

De påbud, som revurderingen har afstedkommet, meddeles med hjemmel i Husdyrlovens § 39, jævnfør Husdyrlovens § 41.

Revurdering med påbud

1.1. Beskrivelse af husdyrbruget

Torngård drives og ejes af Jens Christian Gjørl Jensen.

Svinebruget har adresse på Torngårdvej 6, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.

Besætningen er på 350 årssøer 8.800 smågrise og 4.500 slagtesvin. Cirka halvdelen af smågrisene frasælges ved 32 kg.

Torngård blev miljøgodkendt af Lemvig Kommune i 2004.

Den producerede husdyrgødning på svinebruget afsættes til ejede og forpagtede landbrugsarealer.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender fortsat drift af Torngård på vilkår, meddelt som påbud, jævnfør Husdyrlovens § 39.

Hvor intet andet er nævnt, træder de påbudte vilkår i kraft ved denne afgørelses dato.

Lemvig Kommune vurderer, at svinebruget ved at imødekomme de stillede påbud har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra svineproduktionen, samt at svinebruget anvender den bedste tilgængelige teknik.

Lemvig Kommune vurderer, at svinebruget opfylder habitatdirektivets krav om beskyttelse af internationale beskyttelsesområder.

Grundlaget for Lemvig Kommunes vurderinger fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

På Lemvig Kommunes vegne den 15. oktober 2012.

Simon Bach Nielsen

Miljømedarbejder

1.3. Ikke teknisk resumé

Resultaterne af de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder.

Nabopåvirkning – Lugt, støv og støj

Der er ikke konstateret væsentlige gener i form af lugt, støj, eller støv fra svinebruget i perioden siden den forrige revurdering. Ejendommen fremstår i øvrigt velholdt, ren og ryddelig. Der vurderes derfor ikke at være grundlag for at påbyde yderligere foranstaltninger alene med henblik på at regulere lugt, støj eller støvgener.

Transport

Antallet af transportere til og fra svinebruget er uændrede. De nuværende til- og frakørselsforhold, samt interne transportveje vurderes at være tilfredsstillende og giver ikke anledning til gener eller unødigt forurening.

BAT

Der er beregnet et niveau for maksimal ammoniakemission ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Beregningen tager højde for, at svinebruget i 2013 skal leve op til nye velfærdskrav til sohold. Produktionen lever op til det beregnede niveau.

Lemvig Kommune konstaterer, at svinebruget på områderne management, ressourceforbrug, opbevaring og håndtering af husdyrgødning drives lever op til BAT. Det indgår i vurderingen, at der påbydes vilkår om, at staldsystemet til løsgående søer senest pr. 1. januar 2013 er i overensstemmelse med velfærdskravet.

Lemvig Kommune vurderer samlet set, at svinebruget anvender den bedste tilgængelige teknik.

Ammoniak

Der er beregnet et mindre fald i ammoniakfordampning fra staldanlægget i forhold til forudsætningerne i godkendelsen fra 2004. Dette skyldes foderoptimeringer, som indebærer bedre foderudnyttelse og reduceret råprotein- og fosforindhold i foderet.

Staldanlægget må forventes at påvirke de nærliggende ammoniakfølsomme naturområder.

Lemvig Kommune konstaterer, at det ikke er realistisk, at husdyrbruget ved den nuværende produktionsstørrelse vil være i stand til at overholde ammoniakkravet på 1 kg N/ha/år i totaldeposition i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 til kategori 2-natur. Dette er begrundet i depositionsregninger foretaget i det digitale ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ammoniakkravet gælder

ikke ved revurderinger, men udtrykker en grænse, over hvilken, der kan være risiko for en væsentlig påvirkning af naturområder.

På baggrund af vurderingen af arealerne finder Lemvig Kommune, at der ikke kan påvises en tilstandsændring alene som følge af driften af Torngårdvej 6.

Lemvig Kommune anbefaler på baggrund af naturvurderingen, at der iværksættes intensiv naturpleje i form af afgræsning på de overdrev, der omgiver Torngårdvej 6.

Nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, samt udvaskning af fosfor

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand og grundvand overholdes ved påbudt vilkår om, at der skal etableres

- minimum 5 % ekstra efterafgrøder, eller alternativt
- 2 % ekstra efterafgrøder kombineret med en reduktion af kvælstofnormen på 3 % eller alternativt
- En reduktion af kvælstofnormen på 4,5 %.

Ejendommen har i gødningsåret 2012/13 valgfrihed mellem disse tre alternativer, men det valgte alternativ skal efterfølgende fastholdes i de tre følgende gødningsår, altså mindst indtil 2014/15, hvorefter der kan vælges et andet af de tre alternativer, som efterfølgende også skal fastholdes i tre på hinanden følgende år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for fosfor overholdes ved påbudt vilkår om foderoptimeringer. Det påbudte vilkår fastholder den nuværende fodringspraksis på ejendommen.

Det er konstateret, at fodringen på ejendommen er optimeret i forhold til det grundlag, som ejendommen blev miljøgodkendt ud fra i 2004. Det medfører, at fosforindholdet i husdyrgødningen og ammoniakfordampningen fra staldanlægget er reduceret over de sidste 8 år.

1.4. Påbud om ændret drift

Revurderingen har medført påbud til svinebrugets fortsatte drift. Påbuddene, meddelt som vilkår, har til hensigt at sikre, at den fortsatte drift af svinebruget sker med størst mulig hensyntagen til den omkringliggende ammoniakfølsomme natur og nærmiljøet, samt at Husdyrlovens beskyttelsesniveauer overholdes. Desuden påbydes vilkår, som har til hensigt at sikre, at der ikke sker væsentlige miljøbelastninger ved driftens eventuelle ophør.

1.5. Vilkår meddelt ved påbud efter Husdyrlovens § 39, jf. lovens § 41

1. Produktionens omfang

Den samlede årlige husdyrproduktion på ejendommen må maksimalt udgøre 350 årssøer, 190 polte (80-107 kg), 8.800 smågrise (7,3 – 31 kg) og 4.500 slagtesvin (31- 107 kg).

2. Staldsystem - drægtighedsstald

Ejendommens drægtighedsstalde skal senest den 1. januar 2013 være renoveret til løsgående søer på delvis spaltegulv.

Alternativt kan der vælges et staldsystem, som opfylder de gældende lovkrav pr. 1. januar 2013, og som samtidig har en ammoniakfordampning, som er lig med eller mindre end ammoniakfordampningen fra et staldsystem med løsgående søer på delvis spaltegulv.

3. Fodring

Foderforbruget og foderets indhold af total råprotein og fosfor må ikke overskride følgende værdier:

Dyretype	FE/årsso eller FE/kg tilvækst	Total g råprotein/FE	Total g P/FE	Fytase
Drægtige søer	675	120	4,41	Ja
Diegivende søer	675	142,5	5,23	Ja
Smågrise (7,4 – 32 kg)	2,00	158,4	-	-
Slagtesvin (32 – 107 kg)	2,80	148,1	4,53	Ja
Polte (80 – 107 kg)	-	148,1	4,53	Ja

4. Nitratudvaskning til overfladevand

For at opfylde Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevand skal bedriftens udbringningsarealer opfylde et af tre alternativer:

A: Der skal samlet etableres 5 % procentpoint ekstra efterafgrøder udover det af Plantedirektoratet til en hver tid gældende lovpligtige krav.

B: Der skal samlet etableres 2 % procentpoint ekstra efterafgrøder udover det af Plantedirektoratet til en hver tid gældende lovpligtige krav **og** kvælstofnormen på bedriften skal reduceres med 3 %.

C: Kvælstofnormen på bedriften skal reduceres med 4,5 %.

Det valgte alternativ skal fastholdes og overholdes i minimum tre på hinanden følgende år.

Ejer skal på tilsyns- eller godkendelsesmyndighedens forlangende dokumentere, at det valgte alternativ er overholdt.

5. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal stalde, fodersiloer, husdyrgødningsoplag, olietanke og andre fyringsanlæg, samt andre beholdere til opbevaring af potentielt forurenende stoffer tømmes.

Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

1.6. Offentlighed

Høring af forslag til revurdering

Forslag til revurdering af miljøgodkendelsen har været sendt i 2 ugers partshøring hos ansøger.

Herefter er forslaget sendt i 3 ugers offentlig høring. Følgende har modtaget forslaget i 3 ugers høring:

- Torngårdvej 5, 7620 Lemvig
- Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig: Jens Johan Brogaard, br@lemvig-gym.dk
- [Danmarks Naturfredningsforening](#), Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk.

Offentliggørelse

Revurderingen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig den 24. oktober 2012. Følgende har fået meddelelse om revurderingen:

- Torngårdvej 6, 7620 Lemvig
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, BR@lemvig-gym.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet, v. Allan Kjær Villesen, akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Bruno Müller, Knudensvej 82, 9900 Frederikshavn, brm@frederikshavn.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København, nst@nst.dk
- Aktive fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

1.7. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 41 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009. Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af følgende;

- Ejer af Torngårdvej 6, 7620 Lemvig
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Desuden kan følgende have klageadgang: Sundhedsstyrelsen, Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Forbrugerrådet og en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer. Det fremgår af Husdyrlovens kapitel 7, hvilke betingelser, der skal være opfyldt, for at ovennævnte har klageadgang.

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er for sager afgjort efter 1. august 2012 fastsat til 500 kr.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Lemvig kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger fra afgørelsens offentlige annoncering. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender

kommunalbestyrelsen klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klagen har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jævnfør § 81 i Husdyrloven.

Klagefristen udløber den 21. november 2012 ved kontortids ophør.

2. Generelle forhold

2.1. Beskrivelse af husdyrbruget

Jens Christian Gjøel Jensen har drevet Torngård i CVR-nr. 44 94 13 71 siden 1973.

Torngård har adresse på Torngårdvej 6, 7620 Lemvig. Der ejes og forpagtes cirka 265 ha til bedriften, som også omfatter svineproduktion på Pilgårdvej 35, 7620 Lemvig.

Husdyrbruget drives som et sohold med smågrise og opfedning af cirka halvdelen af de producerede smågrise.

2.2. Meddelelesespligt - anlæg, arealer, ejerforhold

Udskiftning af udbringningsarealer, herunder også aftalearealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning kan alene ske uden en godkendelse af de nye arealer, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er omfattet af husdyrlovens beskyttelsesniveau for kvælstof og fosfor, samt at arealerne ikke afvander til marint Natura 2000-område.

Ændringer i ejerforhold på det godkendte husdyrbrug skal anmeldes til kommunen.

2.3. Retsbeskyttelse

Torngård er miljøgodkendt i 2004, og den 8-årige retsbeskyttelse udløber således i 2012.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende, men godkendelsesmyndigheden har efter udløb af retsbeskyttelsesperioden mulighed for at påbyde svinebruget supplerende vilkår med det formål at sikre, at ejendommen fortsat anvender den bedste tilgængelige teknik, samt at sikre, at ejendommen efterlever det i Husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau for nitrat, fosfor og ammoniak.

2.4. Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering ifølge § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er planlagt at foretage den næste revurdering i **2022**.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Der er tale om revurdering af en bestående, lovlig svineproduktion. Der er ikke konstateret forhold, som på godkendelsestidspunktet var i strid med det søgte projekt, og der er ikke vedtaget lokalplaner, foretaget ændringer i beskyttelseslinjer, eller på anden måde reguleret i den overordnede planlægning i området omkring svinebruget, som bevirker, at der er opstået nye konflikter mellem svinebrugets aktiviteter, og ønsker for områdets udvikling.

Svinebruget ligger i et område med større sammenhængende naturområder, primært overdrev, som er højt målsatte. Lemvig Kommune har besigtiget naturområderne med henblik på at afklare, om den fortsatte drift af Torngårdvej 6 kan medføre tilstandsændringer på naturområderne.

Oversigtstegning af ejendommen ses i bilag 1.

4. Husdyrhold, staldanlæg og husdyrgødning

4.1. Husdyrhold, staldanlæg og drift

Ved revurderingen tages der udgangspunkt i et godkendt tilladt dyrehold på 350 årssøer, 8.200 smågrise (7 – 30 kg) og 4.571 slagtesvin (30 – 100 kg).

Ved brug af det digitale ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk, har Lemvig Kommune vurderet virkningerne på miljøet af den fortsatte drift af Torngårdvej 6.

Som følge af den almindelige udvikling i svineproduktionen er vægtintervaller og antallet af producerede smågrise og slagtesvin justeret i beregningerne.

Der er efter Lemvig Kommunes vurdering tale om justeringer, som alene udtrykker den generelle effektivitetsudvikling i svinesektoren gennem de seneste otte år.

Husdyrbruget har gennem de forløbne 8 år optimeret fodringen, således at udskillelsen af ammoniak og fosfor er reduceret i forhold til det niveau, der lå til grund for miljøgodkendelsen i 2004.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget er i 2004 af Ringkøbing Amt beregnet til 4.573 Kg N/år. I det digitale ansøgningssystem beregnes ammoniakfordampningen fra den samme produktion til 4.485 kg N/år.

Ved justering af vægtintervaller og antal smågrise og slagtesvin, samt foderoptimering, beregnes ammoniakfordampningen fra husdyrbruget til 4.103 kg N/år.

På den baggrund godkender Lemvig Kommune fortsat drift af ejendommen med en produktion på 350 årssøer, 190 polte (80 – 107 kg), 8.800 smågrise (7,4 - 32 kg) og 4.500 slagtesvin (32 - 107 kg), og påbyder samtidig skærpende vilkår om foderforbrug og fodersammensætning.

BAT-niveauet for ammoniak er på baggrund af ovenstående dyrehold og ud fra Miljøstyrelsens vejledning beregnet til 4.103 kg N/år. Fordampningen fra ejendommen er beregnet til 4.103 kg N, og BAT-niveauet for ammoniak er således overholdt.

BAT-niveauet for fosfor er på baggrund af ovenstående dyrehold og ud fra Miljøstyrelsens vejledning beregnet til 5.706 kg P/år. Fosformængden i husdyrgødningen fra ejendommen er beregnet til 5.320 kg N, og BAT-niveauet for ammoniak er således overholdt.

Beregningen er foretaget i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk af Lemvig Kommune.

Ved besøg på ejendommen er det konstateret, at svinebruget fremstår velholdt og velorganiseret.

Lemvig Kommune vurderer på grundlag af oplysningerne i ansøgningsmaterialet fra 2004, samt beregning af emissionsgrænseværdi for ammoniak, at svinebruget anvender den bedste tilgængelige teknik.

5. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

5.1. Naturvurdering og ammoniakfordampning

Lemvig Kommune konstaterer, at det ikke er realistisk, at husdyrbruget ved den nuværende produktionsstørrelse vil være i stand til at overholde ammoniakkravet på 1 kg N/ha/år i totaldeposition i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 til kategori 2-natur. Dette er begrundet i depositionsregninger foretaget i det digitale ansøgningsystem, www.husdyrgodkendelse.dk.

Lemvig Kommune har foretaget en beregning af ammoniakemissionen fra den eksisterende produktion ved indførelse af luftrensning på al afgangsluft fra staldanlægget. Effekten sættes til 95 % og teknologien forudsættes at være i drift hele året (8.760 timer/år). Resultatet af beregningen er, at totalemissionen fra ejendommen reduceres til 542 kg N/år. Totaldepositionen på det nærmeste kategori-2 natur er ved denne beregning 4,2 kg N/ha/år.

Det er på den baggrund Lemvig Kommunes vurdering, at godkendelsesbekendtgørelsens krav realistisk set alene kan overholdes ved husdyrproduktionens ophør på Torngårdvej 6.

Dog gælder afskæringskriteriet ikke ved revurderinger og den fortsatte, uændrede drift af ejendommen er ikke i konflikt med afskæringskriteriet.

Det fremgår således af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-135-00016, at:

Heller ikke godkendelsesbekendtgørelsen giver hjemmel til at bestemme, at bekendtgørelsens såkaldte beskyttelsesniveau, jf. §§ 9-11 og bilag 3 og 4, skal gælde i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT.

Tålegrænsen for overdrevene er væsentligt overskredet ved baggrundsbelastningen og den samlede belastning fra staldanlægget. Der er derfor en betydelig risiko for en tilstandsændring over tid.

Ringkøbing Amt har i Tillæg nr. 23 til Regionplan 2001, Udvidelse af svinebrug på Torngårdvej 6, 7620 Lemvig, i afsnit 2.3.2 under *Ammoniakfordampning* udtalt:

Ansøger har udført beregninger af ammoniakfordampningen fra stalde og gyllebeholder efter "Manual til vurdering af ammoniak effekter på lokal skala i forbindelse med VVM-vurderinger og kapitel 5 godkendelser af intensive husdyrbrug". Den samlede ammoniakfordampning forventes forøget fra 3.239 kg N pr. år fra stald og lager før udvidelsen til 4.573 kg N pr. år efter udvidelsen fra stald og lager, svarende til en forøgelse på 41 %. Omkring ejendommen ligger der flere overdrev, som er registreret §3-områder, se naturtyperne på bilag 3a, 3b, 3c.

Overdrevene ligger i en afstand af 130 m til 930 m fra ejendommen, se bilag 4. I tabel 3 ses ammoniaknedfaldet i før og efter situationen, samt baggrundsbelastningen.

Tabel 3 Samlet oversigt over amoniak-depositionen før og efter udvidelsen, samt baggrundsbelastningen.

Afstand fra ejendom til overdrev	Baggrundsbelastning kg N/ha/år	Amoniak depositionen før udvidelsen kg N/ha/år	Amoniak depositionen efter udvidelsen kg N/ha/år	Samlet ændret belastning (%)
130 m	17,20	8,15	11,50	13
140 m	17,20	8,67	12,24	14
230 m	17,20	4,50	6,35	9
280 m	17,20	5,18	7,31	10
380 m	17,20	1,01	1,43	2
930 m	17,20	0,28	0,40	1

Beregningerne viser, at depositionen (belastningen) vil forøges med 14 % på de overdrev der ligger nærmest ejendommen. Omkring 1 km fra ejendommen er forøgelsen af depositionen under 1 %. Tålegrænserne for overdrev er ifølge manualen 10 – 25 kg N/ha/år. Ifølge de foretagne N-dep beregninger vil kvælstofnedfaldet på de nærmest beliggende overdrev øges fra ca. 26 til ca. 29 kg N/ha/år.

Det fremgår af tillæggets afsnit 6, Mangler i vurderingsgrundlaget, at Beregninger for ammoniakfordampning fra stald og lager er udført efter "Manual tilvurdering af ammoniak effekter på lokal skala i forbindelse med VVM-vurderinger og kapitel 5 godkendelser af intensive husdyrbrug" trin 3. Modellen har en usikkerhed på 30 %.

Ringkøbing Amt har i Tillæg nr. 23 i afsnit 4.3 udtalt:

Amtet har i september 2002 besigtiget de afgræssede overdrev beliggende ca. 140 meter øst for ejendommen, se bilag 4.

Her registreredes følgende tørbundsplanter: Knold-ranunkel, løvefod sp., kornet stenbræk, hunde-viol el. lign., stor nælde, kodriver sp., glat og lancet-vejbred, alm. kørvel, pimpinelle, gul snerre, krybende læbeløs, blåklkke, håret høgeurt, mælkebøtte sp., bellis, følfod, alm. kongepen,

alm. røllike, horse-tidsel, ager-tidsel, kamgræs, drap-havre, alm. rajgræs, hundegræs, alm. hvene.

Desuden fandtes følgende eng/mose-planter: Dynd- og kær-padderok, alm. syre, butbladet skræppe, lav og bidende ranunkel, gul fladbælg, lådden og kær-dueurt, alm. mjøduert, vand-mynte, eng-forglemmigej, sideskærm, kær-tidsel, gul iris, blågrå siv, eng-rottehale, fløjlsgræs, rørgæs,

Af træer og buske fandtes: Bånd-pil, blågrøn rose (el. lign.), ask, hvid-tjørn, alm. hyld.

Den mest bemærkelsesværdige af disse arter er blågrå siv, som forekommer hist og her i en del af landet, og som er karakteristisk for lerede, kystnære skrænter nær den vestlige Limfjord.

Herudover er der tale om en varieret og ret artsrig flora i området. Det er muligt at forekomsten af arter som stor nælde, tidsler mv. allerede i dag indikerer et betydeligt kvælstofnedfald i området. Amtet har desværre ikke i dag nogen botaniske registreringer, som gør det muligt at vurdere udviklingstendenser. Ifølge de foretagne N-dep beregninger vil kvælstofnedfaldet her øges fra ca. 25 til ca. 28 kg N/ha/år.

Denne stigning vil klart begunstige kvælstof-elskende planter, og det er sandsynligt at udvidelsen vil få en negativ effekt på den biologiske rigdom i området.

Amtet har i november 2001 foretaget en botanisk gennemgang af de øvrige arealer omkring ejendommen.

Hovedparten af arealerne afgræsses af kreaturer. En del af disse arealer henligger som egentlige overdrev på dalsiderne og ligner det foran nævnte.

Enkelte mere flade partier i dalene var græsdominerede med rajgræs sp., alm. hundegræs mv., og bar præg af en vis gødskning samt muligvis jordbehandling. En mindre del af dalsiderne var tilgroede i krat domineret af tjørn sp., alm. hyld, bånd-pil og havtorn. Endelig forekom enkelte partier hvor græsning er ophørt. Her registreredes en 'grøftekant-flora' med bl.a. alm. kørvel, stor nælde, kruset skræppe, agerpadderok samt blågrå siv.

Selve kystskrænterne ud imod Limfjorden er præget af ustabil bund, som er blottet for vegetation eller præget af pionerplanter som fx følfod. Desuden forekommer krat lig de ovennævnte.

Samlet vurderet vil det forventes, at den ret kraftige forøgelse af kvælstofnedfaldet i en del af de ovennævnte områder på bilag 4 vil få en negativ konsekvens for den botaniske rigdom i området.

I udbringningsområderne både ved Nissumby og ved Rom findes enkelte vandhuller. Der er ikke foretaget en detaljeret gennemgang af disse vandhuller.

Amtet har i 2000 gennemført et meget detaljeret tilsyn med 10 lignende vandhuller beliggende 1 – 2 km fra Rom vandhullerne. Der var i alle tilfælde tale om vandhuller, som bar tydeligt præg af eutrofiering i det meget husdyrtætte område.

Projektet forventes at ville øge eutrofieringsgraden af vandhullerne i området, men der vil sandsynligvis være tale om en ret begrænset effekt.

Lemvig Kommune har foretaget besigtigelse af de nærliggende ammoniakfølsomme naturområder med henblik på at vurdere, om der er sket tilstandsændringer på områderne. Udgangspunktet for denne vurdering er Ringkøbing Amts naturvurdering fra 2002, som indgik i Amtets VVM-redegørelse for den driftsudvidelse, som blev miljøgodkendt i 2004.

Ved besigtigelsen i juni 2012 har Lemvig Kommune konstateret:

Overdrevet har en meget høj strukturtilstand, der er stejle skrænter, højryggede agre og vandløb i bunden af slugten, hvilket kan give en meget flot variation i vegetationen, men i dette tilfælde ikke gør det.

Slugten ser ikke ud til at have været afgræsset i længere tid, sammenholdt med en betydelig kvælstofdeposition på arealet, har det mange steder erstattet overdrevsvegetationen med problemarter i stedet, i form af brændenælder, skræpper, mælkebøtte og høje græsser.

Området vil kunne opnå bedre status, hvis der etableres græsning på arealet igen og undlades tilskuds fodring, men det vil næppe kunne løse problemet med en vegetation, der for en stor dels vedkommende består af mange kvælstofelskende plantearter.

I forhold til amtets sidste registrering på arealet, vurderes at naturtilstanden er uændret-forværret som følge af manglende afgræsning og store mængder ammoniakdeposition.

Feltskema og oversigtskort ses i bilag 2 og 3.

Lemvig Kommune vil igen ved næste revurdering foretage konkret besigtigelse af naturområderne og vurdere, om der sker tilstandsændringer.

På baggrund af vurderingen af arealerne finder Lemvig Kommune, at der ikke kan påvises en tilstandsændring alene som følge af driften af Torngårdvej 6.

Lemvig Kommune anbefaler på baggrund af naturvurderingen, at der iværksættes intensiv naturpleje i form af afgræsning på de overdrev, der omgiver Torngårdvej 6.

Med henvisning til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMKN 132-00130 fra 23. november 2011, godkender Lemvig Kommune fortsat drift af ejendommen ud fra en vurdering af, at

1) der ikke på revurderingstidspunktet er konstateret en egentlig tilstandsændring af de omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder,

2) påvirkningen af naturområderne ikke med sikkerhed kan henføres til Torngårdvej 6, da der er andre kilder til ammoniakdeposition i nærområdet, blandt andet husdyrbruget umiddelbart nord for Torngårdvej 6.

5.2. Habitatvurdering

Natura 2000 områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000 områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttet. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Revurdering af miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 41, er ikke omfattet af Habitatbekendtgørelsens § 7, jævnfør bekendtgørelsens § 8, stk. 6.

Det fremgår dog af Habitatdirektivets artikel 6, stk. 2, at myndigheden har pligt til at skride ind, hvis en bestående, lovlig aktivitet medfører en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for internationalt beskyttelsesområde.

Ringkøbing Amt har i tillæg nr. 23 til Regionplan 2001 vurderet, at projektet på Torngårdvej 6 ikke påvirker habitatnatur.

6. Udbringningsarealer

Ifølge Husdyrloven skal en revurdering af et husdyrbrug også omfatte en vurdering af bedriftens ejede og forpagtede arealer, som drives i samme CVR-nr. Der drives cirka 281 ha i omdrift til Torngårdvej 6. Der er ikke aftaler med andre bedrifter om at afgive eller modtage husdyrgødning.

6.1. Beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand

Ved beregning i det digitale ansøgningssystem (scenarieberegning 35524) er det vist, at husdyrbruget overholder beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til overfladevand. Afskæringskriteriet er beregnet til 50,4 kg N/ha, og ved de valgte virkemidler, jævnfør vilkår 4 i revurderingen, er dette niveau overholdt, da udvaskningen er mellem 50,2 og 50,4 kg N/ha i de tre scenarier.

6.2. Beskyttelsesniveau for nitrat til grundvand

Udvaskningen af nitrat til grundvandet reduceres med 2 mg/L nydannet grundvand på de arealer, som ligger i nitratfølsomt indvindingsopland. For alle arealerne er udvaskningen under 50 mg nitrat/L nydannet grundvand. Faldet i udvaskningen er en følge af vilkår 4 om ekstra andel efterafgrøder, reduceret kvælstofnorm, eller en kombination af disse to virkemidler.

6.3. Beskyttelsesniveau for fosfor

Beregningerne i det digitale ansøgningssystem viser, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Det påbudte vilkår 3 om foder fastholder de forudsætninger, der ligger til grund for beregningen. Jævnfør beregningen tilføres der 25,1 kg P/ha og fraføres 23,3 kg P/ha. Det tilladte fosforoverskud er 5,4 kg P/ha, mens det reelle er 1,8 kg P/ha.

6.4. Habitatvurdering

Ringkøbing Amt har i 2004 som et led i udarbejdelsen af VVM-redegørelse for det søgte projekt på Torngårdvej 6, foretaget en vurdering af projektets påvirkning af habitatnatur, jævnfør Habitatdirektivets artikel 6, stk. 1. Ved revurderingen sker der ikke væsentlige ændringer af ejendommens drift, og ejendommen er således alene omfattet af habitatdirektivets artikel 6, stk. 2.

7. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Overtrædelser kan straffes efter regler i naturbeskyttelsesloven og jagt- og vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende, er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV er i henhold til direktivet særligt beskyttet, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted ved ejendommen eller på og omkring ejendommens udspretningsarealer.

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være **damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, odder, stor vandsalamander, markfirben, spidssnudet frø og strandtudse.**

Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, troldflagermus og odder er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået enkeltvis nedenfor:

Flagermus. På baggrund af de insektædende småflagermus' levevis vurderes projektet ikke at kunne skade disse, da der ikke inddrages eller nedrives bygninger eller fældes træer mv., der kan huse småflagermus.

Odder lever udbredt i Vestjylland. Odderen knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i

såvel stillestående som rindende vand, og bade i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder. Det vurderes at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitting af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved fortsat drift af husdyrbruget.

Spidssnudet frø kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vandområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområder, men langt fra alle, er omfattet af naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, fragmentering pga. veje mm.

Revurderingen indebærer ikke ændret arealdrift i vandområder og den vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning. Hvad angår vandstand kan 5-10 cm mere eller mindre være afgørende for, at vandsamlingen udtørres for hurtigt. Det betyder fx, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hardhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycelus. Udvidelsen af dyreholdet og godkendelsen af udspretningsarealet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle og raste områder for strandtudse og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Der er enkeltfund af **stor vandsalamander** spredt over hele kommunen. Stor vandsalamander forekommer uden tvivl på mange ikke registrerede lokaliteter. Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for, at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o.lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km. Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev,

grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Den fortsatte drift af husdyrbruget som revurderet indebærer ikke, at der inddrages arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben, og fortsat drift vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune har ikke yderligere konkret kendskab til registrering af nogle af de nævnte arter i og omkring ejendommens anlæg og udspretningsarealer eller andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Der er registreret butsnudet frø og stor- og lille vandsalamander i flere beskyttede søer i området nær anlægget og udspretningsarealerne. Alle danske padder er fredede.

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at virksomhedens fortsatte drift ikkemedfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, der er omfattet af Beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 1. maj 2007.

8. Husdyrbrugets ophør

Kommunen skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget, foretages de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Der påbydes vilkår om, at der ved ophør af driften på ejendommen skal foretages oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. Lemvig Kommune skal desuden kontaktes ved ophør, således at konkrete foranstaltninger for at undgå forurening ved ophør gennemføres.

9. Egenkontrol og dokumentation

Miljøgodkendelsen fra 2004 indeholder egenkontrollvilkår i godkendelsens afsnit 2.4.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der vurderes ikke at være grundlag for at stille skærpede egenkontrollvilkår til husdyrbruget.

Kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling med videre.

10. Indkomne høringssvar

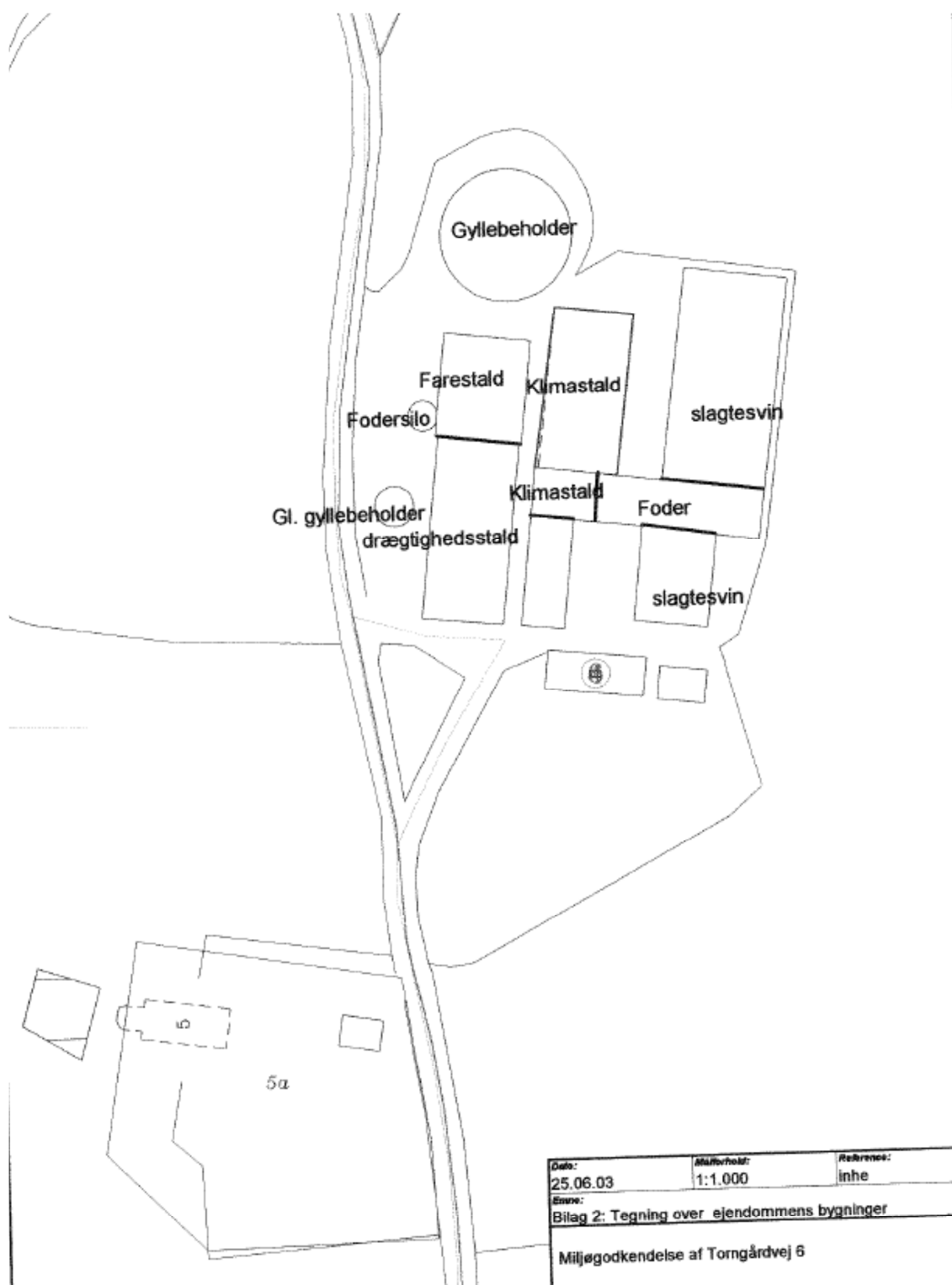
Der er ikke indgået høringssvar ved offentlig høring af forslag til revurdering.

11. Litteratur

- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, nr. 463 af 21/05 2007.
- Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, 1640 af 13/12 2006.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19/12 2006.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 01/05 2007.
- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 291 af 06/04 2011
- Lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26/06 2010.
- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009.
- Lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24/09 2009.
- Regionplan 2005 for Ringkjøbing Amt.
- Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen, maj 2011
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionel hold af søer med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen, maj 2011
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen, maj 2011

Bilag

Bilag 1

Date:	Målestok:	Reference:
25.06.03	1:1.000	inhe
Emne:		
Bilag 2: Tegning over ejendommens bygninger		
Miljøgodkendelse af Torngårdvej 6		

Bilag 2:

Feltskema til overdrev
Basisregistrering af strukturelle forhold

Lokalitetsnavn <i>DB: 200127576</i>	Lokalitets-nr. <i>Torngårdsvej 6</i>	Inventør <i>Jørgen Lennings</i>	Dato <i>14/6-12</i>	Starttid
Journalnummer	Arealandel i pct.	Grundighed: 1) Kikkert 2) Ekstensiv 3) Intensiv	<i>3</i>	Estimeret naturtilstand 1) Høj, 2) God, 3) Moderat 4) Ringe, 5) Dårlig
				<i>4</i>

Angiv evt. forekomst af undertyper			
Kalkoverdrev	Surt overdrev	Krat	Andet (evt habitattypekode)
Trusler <i>Ammoniak</i>			
Andet <i>Mangler afgræsning</i>			

Vegetationsstruktur (angiv kategori 1-5)					
Arealandel uden vegetationsdække					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<i>1</i>
Arealandel med græs/urtevegetation under 15 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<i>1</i>
Arealandel med græs/urtevegetation 15-50 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<i>3</i>
Arealandel med græs/urtevegetation over 50 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<i>3</i>
Arealandel med dværgbuske					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<i>2</i>
Arealandel med vedplanter (kronedække)					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	<i>3</i>
Arealandel med forekomst af invasive arter					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	<i>3</i>

Afgræsning og drift (angiv kategori 1-5)					
Arealandel med græsning/høslæt					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<i>1</i>
Arealandel med tydelige påvirkninger af landbrugsdrift (gødskning, sprøjteskader)					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	<i>5</i>

Naturtypekarakteristiske strukturer (Angiv kategori 1-3 for hver struktur)	
1: ikke tilstede 2: spredt/rudimentært 3: udbredt/veludviklet	
Positive strukturer	
Store fritliggende sten, evt højryggede agre	<i>2</i>
Urterig vegetation med mange rosetplanter	<i>2</i>
Stejle uopdyrkelige skrænter	<i>3</i>
Nedbidte træer og buske med fodpose	<i>2</i>
Negative strukturer	
Kørespor, evt tegn på gødningsudbringning	<i>1</i>
Kraftig, mørkegrøn eutrofieret vegetation	<i>3</i>
Anvendelse af tilskudsfordring	<i>3</i>
Omsået med kulturgræsser/-kløver	<i>2</i>

Hydrologi og kystsikring (angiv kategori)				
Kystsikring				
(1) Ingen kystsikring	(2) Udprægede tegn på zonerings og naturlig dynamik	(3) Tydelige tegn på zonerings og naturlig dynamik.	(4) Kun svage tegn på zonerings og naturlig dynamik.	(5) Ingen tegn på zonerings og naturlig dynamik.

Beskriv kort nuværende drift/pleje	
<i>Ingen</i>	

Hvis yderligere forvaltning er nødvendig angiv type			
Afbrænding/tørveskrælning		Øge afgræsning	☒
Ståning/høslæt	☒	Mindske afgræsning	
Rørskær		Hæve vandstand	
Rydde vedplanter		Ophøre dræning	
		Bekæmpe invasive arter	
		Nedsætte eutrofiering	☒
		Ophøre gødskning	
		Ophøre tilskudsfordring	

Beskriv kort det aktuelle behov for yderligere indsats	

Feltskema til overdrev, Artsregistrering

Lokalitetsnavn		Lokalitets-nr.		Inventør	Dato	Starttid
						Sluttid
Kode	Arealtilstand	Pct.	Dok.felt	UTM-koordinater for dokumentationsfelt		
A	Relativ upåvirket areal					
B	Tydeligt påvirket areal			X:	Y:	

Typiske arter fra overdrev

Hele arealet: angiv fund med arealkode (dominerende arter markeres med cirkel om) Dokumentationscirkel: angiv fund med X

agermåne, almindelig (K)	kattesøg (S*)	slåen (I)		Trædekroner
ask (I)	klokke, liden (*)	sneglebælg, humle- (K)		Knopbladet røde bær
bakketidsel (K*)	klokkelyng (S*)	snørle, ager- (K)		Vandbær
birk, dun- (S)	kløver, bugtet (*)	snørre, burre- (#)		
birk, vorte- (S)	kløver, fin (I)	snørre, gul (*)		glad cresspin
blåbær (S*)	kløver, gul (K)	snørre, hvid (K)	X	
blåhat (*)	kløver, hare- (K)	snørre, lyng- (S*)	X	Tyrblandet cresspin
blåmunke (*)	kløver, hvid- (#)	star, almindelig (S*)		
blåtop (S)	kløver, rød- (I)	star, blågrøn (K*)		Klædet storhæved
borst, høst- (I)	knopurt, almindelig (K*)	star, hare- (*)		
brandbæger, eng- (K)	knopurt, stor (K*)	star, hirse- (S*)		Bahle svingel
brunelle, almindelig (*)	kodriver, hulkravet (K*)	star, håret (I)	X	
bunke, bølget (S)	kongepen, almindelig (I)	star, pigget (*)		
bunke, mose- (I)	kragelø, mark- (K*)	star, pille- (S*)		
bynke, mark- (K)	kvik, almindelig (#)	star, sand- (S*)		
bævreasp (S)	kællingetand, alm (*)	star, spidskapslet (I)		
coll., brombær (I)	kørvel, vild (#)	star, vår- (**)		
djævelsbid (S**)	limurt, nikkende (K*)	stenbræk, kornet (*)	X	
draphavre (K#)	markarve (K)	stenurt, bidende (K*)		
dværgebunke, tidlig (S*)	merian (K**)	storkenæb, blodrød (K**)		
dværgebunke, udspærret (*)	mirabel (I)	storkenæb, blød (K#)		
eg, almindelig (S)	mjødurt, knoldet (**)	svingel, eng- (K)		
ene (S*)	mælkebøtte coll., fanden (#)	svingel, fåre- (*)	X	
engelskgræs, strand- (*)	mælkeurt, almindelig (**)	svingel, rød (I)		
engelskgræs, vej- (*)	nellike, bakke- (I)	svingel, strand- (K)		
enghavre, almindelig (**)	nælde, stor (K#)	syre, almindelig (I)	X	
enghavre, dunet (K*)	okseøjle, hvid (K)	syre, dusk- (K)		
fladbælg, gul (K)	padderok, ager- (I)	tagrør (I)	X	
fladbælg, krat- (S*)	perikon, kantet (I)	tandbælg (**)		
fladstjerne, græsbladet (*)	perikon, prikbladet (K)	tidsel, ager- (K#)	X	
flipkrave (S*)	perikon, smuk (*)	tidsel, hør- (K#)	X	
fløjlsgræs (I)	pil, krybende (S*)	tidsel, kær- (*)	X	
forglemmigvej, forskelligfarvet (I)	pimpinelle, almindelig (*)	tidsel, lav (K**)		
frytle, mangeblomstret (S*)	potentil, krybende (K)	timian, bredbladet (K**)		
frytle, mark- (*)	potentil, sølv- (K)	timian, smalbladet (**)		
fyr, skov- (S)	rajgræs, almindelig (#)	tjærenellike (*)		
gederams (S#)	ranunkel, bidende (I)	tormentil (S**)		
gulaks, vellugtende (*)	ranunkel, knold- (*)	torskemund, almindelig (I)		
guldblomme (S**)	ranunkel, lav (#)	tusindfryd (K#)	X	
gulerod (K)	rapgræs coll., eng- (I)	tylebær (S*)		
gyldenris, almindelig (*)	rapgræs, almindelig (#)	vejbred, dunet (K*)	X	
gyvel (S)	rapgræs, eng- (I)	vejbred, glat (#)		
gåsepotentil (I)	rapgræs, enårig (#)	vejbred, lancet- (I)	X	
hedelyng (S*)	rapgræs, fladstrået (K)	vejbred, strand- (*)		
hejre, blød (I)	rejnfan (K#)	vikke, muse- (*)		
hestegræs, krybende (S)	rensdyrflav-arter (S)	vikke, smalbladet (I)		
hindebær (S#)	revling (S*)	vikke, tofrøet (#)		
hjertergræs (K**)	rose, glat hunde- (K)	viol, hunde- (S**)		
hundegræs, almindelig (I)	rottehale, eng- (I)	viol, håret (K*)		
hvene, almindelig (I)	rottehale, glat (K**)	visse, engelsk (S*)		
hvene, kryb- (I)	rottehale, knold- (K*)	ærenpris, læge- (S*)	X	
hvene, sand- (S*)	rundbælg (*)	ærenpris, mark- (I)	X	
hvidtjørn, almindelig (K)	rødknæ (S)	ærenpris, tveskægget (I)		
hvidtjørn, éngriflet (I)	røllike, almindelig (I)	Rhytidiadel, squarr. (S)		
høgeurt, håret (*)	røn, almindelig (S)	Scleropodium purum (I)		
høgeurt, smalbladet (S*)	rørhvene, bjerg- (I)	Pleurozium schreberi (S)		
hønsetarm, almindelig (I)	siv, glanskapslet (*)	Hypnum cupressifor (S*)		
hønsetarm, femhannet (*)	siv, knop- (I)	Dicranum scoparium (S*)		
hør, vild (K*)	siv, lyse- (S)			
kalkkarse, stivhåret (K*)	skorsonér, lav (S*)			
kamgræs, almindelig (*)	skræppe, kruset (K#)			

S: fortrinsvis sur bund, K: fortrinsvis kalkbund #: problem-/invasivart, *: én-stjerneart **: to-stjerneart
Indikatorarter er fremhævet. 2 eller flere indikatorarter er tegn på A-arealer (god naturtilstand)

Bilag 3:

DB: 200127576

Bilag 4

BAT - ammoniak

BAT - fosfor

Dyretype	Staldsystem	Antal	DE	Vægt ind	Vægt ud	Emissionsgrænseværdi	Vægtkorrektion	Emission	[kg P/DE ab lager]	[kg P/år]
						[kg NH ₃ -N/dyr]		[kg NH ₃ -N/år]		
¹ Årsso, drægtige søer	Delvis spaltegulv	350	56,99			2,11		739	23	1311
¹ Årsso, diegivende søer	Fuldspaltegulv	350	24,6			1,43		501	23	566
² Smågrise	Fuldspaltegulv	8800	43,82	7,4	32	0,091	1	801	27,8	1218
³ Slagtesvin	Fuldspaltegulv	4500	125	32	107	0,45	1	2025	20,5	2563
⁴ Slagtesvin	Fuldspaltegulv	190	2,36	80	107	0,45	⁵ 0,442	38	20,5	48
								4103		5706

1) Kilde: "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionel hold af søer med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12", Miljøstyrelsen, maj 2011.

2) Kilde: "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12", Miljøstyrelsen, maj 2011.

3) Kilde: "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12", Miljøstyrelsen, maj 2011.

4) Kilde: "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12", Miljøstyrelsen, maj 2011.

5) Vægtkorrektion jf. tabel 4a i Plantedirektoratets "Vejledning om gødsknings- og harmoniregler Planperioden 1. august 2011 til 31. juli 2012. Revideret udgave januar 2012", NaturErhvervstyrelsen, januar 2012